

Vojska

divja in nikdo ne ve, kako dolgo bo trajala. V teh resnih časih kaže se pomen društva

„Rdeči križ,“

ki skrbi za ranjence vojne, posebno očitno. Prosimo torej vsej, ki imajo čisto srce za našo domovino, da naj

žrtvujejo

za to prepotrebno društvo vsaj malo darilo!

Skrb za varstvo rastlin v mesecu novembru.

V zimskih mesecih, in sicer že od meseca novembra naprej, naj se prične z zatiranjem grozdnega molja. Pokončava naj se bube tega škodljivca, ki so skrite pod starim, od debela štrlečim trtnim lubadom, po razpoklinah, po trtnih kolcih, v votlinah trisikovih kolcev itd. V takih krajih, kjer je običaj, da se trte že koj po končani trgatvi deloma obrežejo, naj se odrezano rožje spravi čimprej iz vinogradov in uporabi za kurjavo. Kdor je privezal v mesecu avgustu ali septembru na trde slamnate snočiče, da se mu gosonice grozdnega molja v njih zabubijo, naj te sedaj pobere in jih opari z vrelo vodo.

Tla pod sadnim drevjem naj se prekoplje tako na širokem, do koder sega drevna krona, najmanj za dobro lopato (30 cm) na globoko. S tem prekopavanjem se uniči neštivilno v zemlji prezimujočih sadnih škodljivcev, bodisi da se jih spravi globokejšje pod zemljo, kjer se zaduše, bodisi da se jih spravi bolj na površje zemlje, kjer jih ptičji požro, ali pa da vsled mraza poginejo.

Potrebni naj se s sadnega drevja na njem obviselo suho sadje, prav tako suhe, črvice in rakaste veje na katerih raste ptičji lim, pa tudi polomljene veje naj se skrajšajo in rane nato zamažejo s cepilnim voskom, katanom ali pa z ilovico. Ostrga naj se star lubad, mah in lišaje s starejših debel in vej, kajti pod njimi je skrit mnogoštevilni škodljiv mrčes. Po dovršenem strganju naj se namaže debela in veje z apnenim beležem. Mlado sadno drevje se obvaruje pred gobcem razne divjačine, ako se priveže k debelom nagosto trnjasto vejevje, obda z žičnato mrežo, ali pa ovije krog njih trnasto žico in drug temu sličn material.

Potrebni naj se s sadnega drevja goseničja gnezda in prsteničarjeva jajčeca, ki so prilepljena v obliki prstanov krog tanjših vej, kakor tudi jajčeca zlatoritke, ki so po drevju v celih kupčkah, pokritih z rumenkastimi dlakavicami. Če se je zapazilo poletni po jahlanih krvavo usiico, naj se jo pridno zatira pozimi in sicer s tem, da se namažejo napadena mesta z emulzijo obstoječo iz petroleja in milnice. Z zatiranjem te usiice naj se prične že meseca novembra.

Vsak sadjerejec naj previdi še pravočasno debela svojega sadnega drevja, osobito pa črešnjava, z lepivnimi pasji, da se polove metaljčki zimskega pedica, kateri prilezejo iz tal in lazijo na drevje takoj o prvih mrazovih. Prednost pred ameriškimi lepivi imata v naši državi izdelani lepivi in sicer „Sotor“, katero izdeluje tvrdka R. Avenarius na Danaju in „Victoria“, katero izdeluje tvrdka A. Propfe v Ustju na Češkem. Poleg drugih smo samo preskusili tudi ti dve in našli, da popolnoma odgovarjata namenu.

Po polju in travnikih naj se pridno zatira plevel, osobito pa raba (ornica); jesenski podlesek naj se izruva s čebulami vred. Nadaljuje naj se s pokončevanjem poljskih miši, osobito pa po deteljiščih, in sicer na oni način, ki smo ga že ponovno priporočali.

Po špargerah naj se, če se še ni, izruje vsa stebela čim mogoče globoko iz tal in jih nato na licu mesta seže. Štore zeljnic, kateri so napadeni od kljunotoja in zeljne mušice (krof), kakor tudi one napadene po zeljni herniji, naj se skrbno izruje in seže.

Nikar naj se ne seje slabega žitnega zrnja, kupljenega poceni, kajti iz takšnega semena ne bo prida. Snetljivo in plevelno žitno zrnje naj se nikar ne seje. Po riji napadeno in snetjavo žito naj se pred sejanjem namoči v bakrenogalični ali pa v formalinovi raztopini.

V mesecu novembru se tudi lahko kaj ukrene v prid koristnim pticam in sicer v prvi vrsti s tem, da se jim preskrbi umetna, naravnim podobna gnezdišča in nastavi obnem krmilnice ter ptice pozimi krmi. Z druge strani pa se toplo priporoča, naj se pokončuje škodljive vrabce. („Prim. Gosp.“)

Razno.

Prodaja stare šare v Ptuju. Kakor znano je posebni odbor ptujskega društva „Rdečega križa“ nabiral staro šaro v hišah mestnega prebivalstva, ki jo je potem na javni licitaciji prodal. Donesek te zbirce in licitacije znaša več kot 1000 kron. Ta denar namenjen je nabavi posebnih strozkov za pod orožje poklicane vojake, nahajajoče se v Ptuju. Vkljub lepemu uspehu zbirce je znesek še premajhen, da bi zadostal vsem potrebščinam. Zato prosi omenjeni odbor društva „Rdeči križ“ še enkrat cenjeno prebivalstvo Ptuja in okolice, da naj zopet ta ali oni predmet, ki ga doma itak ne rabi, tej zbirci odda oziroma daruje. Dne 8. in 25. novembra ob 8. uri zjutraj se bode namreč zopet vršila licitacija te stare šare.

Popravek. V eni zadnjih številki poročali smo po neki vesti slovenskih ljubljanskih listov, da e tukajšnji advokat g. dr. Tone Gosak na južnem bojišču padel. Zdaj nam poroča gospa Emica dr. Gosakova, da je ta vest napačna in da se njen soprog nahaja živ in zdrav na bojišču. Veseli nas in upamo, da bode pogovor resničen, češ da tisti dolgo živi, katerega se za mrtvega proglasa.

Padel je na severnem bojišču jako priljubljeni in splošno spoštovani c. in k. hauptman saperjev g. Nikolaj Poppovič. Truplo padlega junaka prepeljali so v Ptuj in so ga pod velikansko udeležbo na mestnem pokopališču pokopali. Čast junaku!

V vojni ranjeni. V Gorico dospeli so med drugimi tudi sledeči ranjeni vojaki: Marti Hasel od 14. lovskega batajlona, Štefan Brezovnik in Feliks Gabrič (oba kolesarja), vsi doma v Mariboru.

Tatica. V noči na 31. oktobra bil je iz hleva posestnice Franciške Čulk v Ostervici pri Celju 500 kron vredni vol ukraden. Drugi dan prodala je neka okroglo 20 let stara deklina vola mesarju v Žalcu za 300 kron. Tatica se piše baje Aibis ali Urbis in je iz Trbovelj pristojna.

Od vojnega sodišča. Pred c. k. deželno-brambenim sodiščem v Gradcu imela sta se rudarja Jožef G o j o g o r š e k in Martin B r u c k m e i s t e r, ker sta se kot rudarja od dela odstranila zagovarjati. Gojogoršek bil je obsojen na 3 mesece, Bruckmeister pa na 4 mesece zapora. — Črnovojniki Franc G r a b n e r bil je pri železniški straži v Vuzenici. Odstranil se je od straže in se podal v gostilno ter se tam napil. Bil je na 6 mesecev težke ječe obsojen.

Spodnji Drauburg. Poroča se z dne 3. novembra: Včeraj so v Kramsbrücke pristojnega kotlarskega pomočnika Antona Kratzwald aretirali in zvezanega vojaški sodniji v Gradcu oddali.

V ruskem vojnem jetništvu se nahaja emoletni prostovolec 47. inf. polka Alojz G a b e r c, rojen v Črešnjevcah pri Slov. Bistrici. Nahaja se v Kijevu, meštem ko so ga že smatrali za mrtvega.

V Sevnici odstopil je župan g. Mihael Starkl. Za župana bil je izvoljen g. Ludvik Smole. G. Starkl, ki je bil 44 let član sevniskega občinskega zastopa, imenovali so ga za častnega župana. Ob tej priliki daroval je 100 kron za tamošnje ubožce, 100 kron pa za „Rdeči križ“.

Trojčke je dobila Marija Prosch, žena nekega brezposelnega delavca v Gradcu. Trojčki in mati so zdravi.

Konji na ruskih bojiščih. Posebno žalostna je usoda konj na ruskih bojiščih. Ceste so vtornile v blatu, kolesa se zarijejo globoko v močvirnata tla, uboga živina se napaena in vleče kolikor more, toda končno le onemore. Konji postajajo po kolikodnevem pohodu tako trudni, da jih ne vzdrami nobena beseda, nobeđen udarec. Kakor bi spali vlečejo nekaj tako ponosni sedaj pa popolnoma mršavi konji svoje vozove ter cepajo na cesti, kakor muhe. Drugi stoje izpreženi poginjajoči ob cesti, enega ali drugega se usmili dobrosrčen častnik ter mu s krogeljo iz revolverja skrajša trpljenje. Ta pa tam vidiš, kako se kaka uboga para opoteka k najbližjemu gozdiču in se zgrudi k zemlji. Eden ali drugi pa si vendar opomore. Bolj iz navade, kakor iz potrebe odtrga malo trave, nekoliko listja in ponoči se ga morda nsmili kak kmetič ter ga spravi v svoj hlev. Konj si morda opomore in spomladi bo vlekkel tam, kjer je obnemogel pod težo vojnega voza, miroljubno orodje priprostega pluga. Mnogi konji imajo obéudovanja vredno naravo. Navzlic naporu, navzlic naravnost smrtni utrujenosti se držijo ti konjski junaki, ko jim že seno in oves ne dišita več še tako dolgo, da privlečejo top na pozicijo. Neki artiljerijski častnik pripoveduje, da so konji njegove baterije spravili topove z naravnost neverjetnim naporom do same pozicije. Ko pa je eksplodirala v bližini sovražna granata, se je zgrudilo osem konj kakor od strele zadetih, akoravno ni priletel na nje niti drobec. Do smrti utrujeni so poginili zadeti od kapi, strahovito prestrašeni od silnega poka. — Vojaki, ki prihajajo z bojišč pripovedujejo o svojih konjih marsikatero ginljivo zgodbo — tudi živina pošilja na krvave poljane svoje žrtve in — junake.

Življenje v strelskih jarkih. Vojni poročevalec Schuermann slika življenje vojakov v strelskih jarkih na francoskem bojišču. Vojaki so se v strelskih jarkih uredili čisto po domače in so spravili v jarke celo tudi divane in naslanjače. Povsod je poskrbljeno za slamna ležišča in pokrivala. Zelo skrbno so prirejane priprave za kubo, pri čemer je treba gledati na to, da dim ne izdaja, kje se nahajajo vojaki. Nemci so spravili celo klavirje v strelske jarke. Neki učitelj klavirja iz Porenšćine je igral klavir v najhujšem ognju in ni izgubil takta niti tedaj, ko je drobec šrapnela opraskal klavir. Vkljub resnemu položaju so vojaki razpoloženi kar najbolje. Francoski strelski jarki so tupatam oddaljeni komaj po 40 do 50 metrov. Med poldnevom in dvemi je navadno, kakor bi se dogovorili, na obeh straneh premor. Poročevalec zatrjuje, da se na obeh straneh ozirajo na razne druge človeške potrebe. Če hoče kdo iz gotovih človeških vzrokov za nekaj časa izginiti iz jarka, dvigne puškino kopito in takoj nastane premor. Navadno odide tedaj tudi od sovražnikov kdo iz jarka kot nekaj talec. Nemški vojaki so opetovano zapazili, da se nahajajo v francoskih okopih tudi ženske. Ko je neki dan med „premorom“ zaigral omenjeni učitelj na svojem klavirju veselo poskočnico, so prihitele iz francoskih jarkov prav fletna dekleta in brezskrbno zarahala. Toda kmalu se je zopet začel krvavi ples in strojne puške so zaregljale turobno pesem žalostinke.

Dojenca odstaviti je dostikrat težavna stvar in zato svetujemo doječji materi, naj sprva daje v dojljni steklenici otroku po enkrat na dan nekaj Nestléjeve moke, ki je skuhana na sami vodi. Polagoma naj se pa daje po dve, tri in več takih porcij; otrok se pusti odstaviti brez težav, se krepko razvija in krasno uspeva. — Poskušnje Nestléjeve moke za otroke se dobivajo popolnoma zastoj pri: Henri Nestlé, Dunaj, I. Biberstrasse 2. S.

Vstavljenje postopanja zoper na Spodnjem Štajerskem aretirane duhovnike. „Grazer Volks-